

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoCsp/42/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2219200845
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Arnouldová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2219200845.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Arnouldovej a sudcov JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Fedora Benku, v spore žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., IČO : 35 831 154, so sídlom Mýtna 48, Bratislava, zast. advokátom JUDr. Jánom Šoltésom, so sídlom Mýtna 48, Bratislava, proti žalovanému: E. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. L. M. č. XXX, zast. advokátom JUDr. Petrom Vachanom, so sídlom P. Mudroňa 1191/5, Žilina, o zaplatenie 2.314,96 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 24. novembra 2020, č.k. 7Csp/27/2019-144, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku II. **p o t v r d** z u j e a v napadnutom výroku III. o náhrade trov konania **m e n í** tak, že žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 45,7 %, o výške ktorej bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

II. Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov odvolacieho konania **v rozsahu 100** %, o výške ktorej bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ō v o d n e n i e :

1. Rozsudkom, napadnutým odvolaním, súd prvej inštancie konanie čo do istiny 628,46 eur spolu s úrokom z omeškania ako aj čo do zaplatenia poplatkov v sume 203,28 eur zastavil (výrok I.), vo zvyšku súd žalobu zamietol (výrok II.) a o trovách konania rozhodol tak, že žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100% (výrok III.).

2. Toto rozhodnutie súd právne odôvodnil aplikáciou ust. § 145 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej CSP), ust. § 53 ods. 9, § 101, § 103, § 565 Občianskeho zákonníka, vecne tým, že pohľadávka žalobcu je premlčaná. V odôvodnení rozsudku súd uviedol, že žalobca sa domáhal zaplatenia sumy 2.314,96 eur s príslušenstvom titulom vrátenia pôžičky, poskytnutej žalovanému právnym predchodcom žalobcu Consumer Finance Holding a.s. Žalovaný neuznával žalobcom uplatnený nárok v celkom rozsahu, namietal neplatnosť zmluvy, bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru a vzniesol námietku premlčania. Namietal tiež, že neboli splnené podmienky v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách na postúpenie pohľadávky.

3. Súd prvej inštancie mal dokazovaním zistené, že právny predchodca žalobcu Consumer Finance Holding a.s. dňa 10.02.2014 uzavrel so žalovaným zmluvu o pôžičke pod č. 7133787, na základe ktorej bola žalovanému poskytnutá pôžička vo výške 5.000 eur. Žalovaný sa zaviazal splácať pôžičku v pravidelných 60 mesačných splátkach v sume 133,07 eur a to až do celkovej sumy vo výške 7.984,20 eur. Dlžník porušil povinnosti splácať riadne splátky, žalobca ho preto dňa 27.02.2016 predžalobnou upomienkou vyzval k úhrade dlžných splátok a súčasne ho upozornil na možnosť vyhlásenia splatnosti

celého úveru, avšak márne, preto žalobca ku dňu 19.04.2016 úver zosplatnil, o čom bol žalovaný informovaný listom zo dňa 27.04.2016. Ku dňu podania žalobného návrhu žalovaný uhradil sumu 4.778,80 eur. Žalobca sa celkovo domáhal zaplata 2314,96 eur a žiadal priznať aj úroky z omeškania vo výške 5 % ročne od 03.05.2016 do zaplata. V priebehu konania žalobca zbral žalobu čiastočne späť čo do zaplata zmluvných pokút a poplatkov 203,28 eur. Rovnako zbral žalobu späť čo do istiny 628,45 eur z dôvodu vykonaných úhrad zo strany žalovaného po začatí konania. Súd prvej inštancie preto konanie vo vyššie uvedenej časti zastavil podľa § 145 ods. 1 CSP.

4. Pokiaľ ide o zostávajúcu časť uplatnenej pohľadávky, súd prvej inštancie uzavrel, že ju nemožno priznať, nakoľko je premlčaná. V danom prípade z obsahu spisu vyplýva, že žalobca pristúpil k zosplateniu dlhu listom zo dňa 27.04.2016, pričom uvádza, že k zosplateniu úveru došlo dňa 19.04.2016, pre omeškanie splátky zročnej dňa 20.12.2015. Súd mal za to, že nie je správny názor žalobcu o počiatku plynutia premlčacej doby v prípade zosplateného plnenia dohodnutého v splátkach, podľa ktorého za začiatok plynutia premlčacej doby treba považovať deň nasledujúci po uplynutí lehoty na plnenie určenej žalovanému v úkone zosplatenia. V prípade zosplatenia začne totiž plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú dôjde k zosplateniu, čo vyplýva z § 103 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti, ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročný celý dlh (§ 565 OZ) začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Súd poukázal na ust. § 54a prvá veta CSP (odvolací súd poznamenáva, že správne malo byť § 54a OZ), podľa ktorého premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť. V prejednávanej veci pristúpil žalobca k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru pre omeškanie žalovaného so splátkou zročnou dňa 20.12.2015, teda premlčacia doba žalobcom uplatneného nároku na základe zosplatenia úveru začala plynúť dňa 20.12.2015 a uplynula 20.12.2018. Žaloba bola podaná dňa 01.03.2019 teda po uplynutí trojročnej premlčacej doby, preto súd vo zvyšku žalobu zamietol.

5. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci a žalovanému priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 % majúca za to, že bol v konaní plne úspešný.

6. Proti tomuto rozsudku v časti zamietnutia žaloby vo zvyšku a v časti nároku na náhradu trov konania, podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Uviedol, že súd prvej inštancie uplatnený nárok posúdil ako premlčaný aplikáciou ust. § 103 veta druhá OZ, avšak jeho rozhodnutie je nesprávne, keď vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Ust. § 103 veta druhá OZ priamo odkazuje na ust. § 565 OZ, z ktorého vyplýva oprávnenie pre veriteľa žiadať zaplata celej pohľadávky pre nezaplata niektorej zo splátok dlžníkom riadne a včas, pričom toto právo môže veriteľ využiť len do splatnosti najbližšej splátky. Ak ho nevyužije, taká splátka sa premlčuje podľa jej pôvodnej splatnosti. Pokiaľ sa pri premlčaní vychádza z ust. § 101 OZ, teda že premlčacia doba plynie odo dňa, kedy sa mohlo právo vykonať po prvý raz, v spojení s ustanovením § 103 OZ žalobca uvádza, že ak sa žalovaný dostal do omeškania so splátkou zročnou dňa 20.12.2015, na ktorej zaplata pod hrozbou zosplatenia bol žalovaný vyzvaný v predžalobnej upomienke právneho predchodcu žalobcu zo dňa 27.02.2016, potom veriteľ ani nemohol pristúpiť k zosplateniu a uplatniť právo v súvislosti s vyhlásením mimoriadnej splatnosti skôr ako po troch mesiacoch od splatnosti tejto splátky. Z uvedeného vyplýva, že právo spojené s vyhlásením mimoriadnej splatnosti mohol veriteľ prvýkrát na súde uplatniť najskôr dňom nasledujúcim po 20.03.2016, kedy uplynuli tri mesiace od omeškania splátky pre ktorej nezaplata pristúpil k vyhláseniu okamžitej splatnosti úveru a od tohto dňa začala plynúť všeobecná premlčacia doba troch rokov. Je neprijateľné a v rozpore so zákonom, aby začiatok premlčacej doby pre celý dlh začal plynúť splatnosťou neuhradenej splátky, t.j. aj pre splátky ktoré ešte nie sú splatnými, nakoľko z predloženého prehľadu splátok a úhrad je zrejme, že splátky predpísané pred zosplatením sú posudzované v režime premlčania každej splátky osobitne. Bez ohľadu na spotrebiteľský charakter sporu nie je možné použiť ani výkladové pravidlo v prospech spotrebiteľa, nakoľko sa nejedná o výklad zmluvného ustanovenia ale ustanovenie zákonné, ktoré platí rovnako pre obe strany sporu. Podporne odvolateľ odkazuje na zjednocujúce stanovisko občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Košiciach, podľa ktorého premlčacia doba predčasne zosplateného dlhu (§ 565 Občianskeho zákonníka) zo spotrebiteľskej zmluvy začína plynúť s ohľadom na ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka až uplynutím troch mesiacov od zročnosti splátky, ktorá vyvolala zosplatenie dlhu. Premlčacia doba zosplateného dlhu tak začala plynúť od 21.03.2016, žaloba bola podaná na súd 01.03.2019 a uplatnený nárok tak premlčaný nie je. Odvolateľ považoval za nesprávne aj rozhodnutie o trovách konania, ktoré je podľa

neho v rozpore so zásadou pomeru úspechu strán sporu, pretože aj keby bolo posúdenie premlčania pohľadávky správne, žalovaný počas konania žalobcovi dobrovoľne splnil dlh v časti 628,46 eur, čo predstavuje úspech žalobcu v tejto veci.

7. Na základe uvedeného žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok vo výroku II. zmenil a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi istinu 1.483,22 eur spolu s príslušným úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 2.111,68 eur od 03.05.2016 do 29.01.2019, úrok z omeškania vo výške 5 % p.a. zo sumy 2.030,35 eur od 30.01.2019 do 25.02.2019, úrok z omeškania vo výške 5% p.a. zo sumy 1.986,32 eur od 26.02.2019 do 20.03.2019, úrok z omeškania vo výške 5 % p.a. zo sumy 1.907,32 eur od 21.03.2019 do 18.04.2019, úrok z omeškania vo výške 5 % p.a. zo sumy 1.828,32 eur od 19.04.2019 do 23.04.2019, úrok z omeškania vo výške 5 % p.a. zo sumy 1.820,79 eur od 24.04.2019 do 22.05.2019, úrok z omeškania vo výške 5% p.a. zo sumy 1.716,45 eur od 23.05.2019 do 19.06.2019 úrok z omeškania vo výške 5 % p.a. zo sumy 1.607,72 eur od 20.06.2019 do 22.07.2019, úrok z omeškania vo výške 5 % p.a. zo sumy 1.498,99 eur od 23.07.2019 do 25.07.2019, úrok z omeškania vo výške 5 % p.a. zo sumy 1.488,62 eur od 26.07.2019 do 21.08.2019, úrok z omeškania vo výške 5 % p.a. zo sumy 1.483,22 eur od 22.08.2019 do dňa zaplatenia, to všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku a III. výrok o náhrade trov konania tak, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 82,44% s tým, že proti žalovanému si uplatňuje aj náhradu trov odvolacieho konania.

8. Žalovaný považoval napadnutý rozsudok za vecne správny a navrhol ho potvrdiť a priznať mu právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Premlčacia doba žalobcom uplatneného nároku na základe zosplatnenia úveru začala plynúť dňa 20.12.2015 a uplynula 20.12.2018. Preto žalovaný vznáša námietku premlčania, nakoľko žaloba bola doručená súdu až po uplynutí trojročnej premlčacej doby. Podľa názoru žalovaného stanovisko občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Košiciach, na ktoré poukazuje odvolateľ, je v rozpore so znením druhej vety § 103 Občianskeho zákonníka, ktorý jasne a zrozumiteľne uvádza, že premlčacia doba začne plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Žalovaný poukazuje na rozsudok Krajského súdu Trnava zo dňa 19.10.2020 sp.zn. 23CoCsp/24/2020 ktorý konštatoval, že premlčanie celého zvyšku dlhu nie je viazané na okamih využitia práva podľa § 565 OZ veriteľom, ale na okamih splatnosti tej splátky, kvôli ktorej toto právo využíva, keďže ustanovenie § 53 ods. 9 OZ modifikuje § 565 OZ vo vzťahu k spotrebiteľským zmluvám. Žalovaný okrem toho poukazuje aj na to, že žalobu by bolo potrebné zamietnuť aj z dôvodu, že žalobca nepreukázal aktívnu vecnú legitimitáciu. Navrhol preto rozhodnutie potvrdiť a priznať žalovanému plnú náhradu trov odvolacieho konania.

9. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offa na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP) a dospel k záveru, že odvolacie námietky vznesené žalobcom nie sú dôvodné, s výnimkou tých, ktoré sa týkajú rozhodnutia o trovách konania.

10. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp.zn. 7Csp/27/2019 bolo zaplatenie 2.314,96 eur s príslušenstvom. Rozsudkom, napadnutým odvolaním, súd prvej inštancie konanie výrokom I. v časti o zaplatenie sumy vo výške 831,74 eur s príslušenstvom zastavil a vo zvyšku výrokom II. žalobu zamietol (výrok II.) O nároku na náhradu trov konania rozhodol výrokom III. tak, že žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100%.

11. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvej inštancie v časti zamietnutia žaloby vo zvyšku a v závislom výroku o nároku na náhradu trov konania.

12. Odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom uplatneného nároku, ktorý vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na posúdenie dôvodnosti nároku a i podľa odvolacieho súdu dospel k správne právnemu záveru o nutnosti zamietnutia žaloby z dôvodu premlčania žalovanej pohľadávky.

13. V predmetnej veci išlo o nároky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, uzavretej dňa 10.02.2014 pod č. 7133787 medzi právnym predchodcom žalobcu ako dodávateľom a žalovaným ako spotrebiteľom, na základe ktorej bola žalovanému poskytnutá pôžička vo výške 5.000 eur a žalovaný sa zaviazal splátiť ju spolu s dohodnutými úrokmi v celkovej čiastke 7.984,20 eur, v pravidelných 60 mesačných splátkach po 133,07 eur vždy k 20. dňu v mesiaci, s termínom konečnej splatnosti 1/2019. Nebolo sporné, že žalovaný porušil povinnosť splácať včas a riadne dohodnuté splátky a žalobca ho preto dňa 27.02.2016 predžalobnou upomienkou vyzval k ich úhrade a súčasne ho upozornil na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Nakoľko k úhrade dlhu nedošlo, žalobca ku dňu 19.04.2016 úver zosplatnil.

14. Žalovaný v podanom odpore proti platobnému rozkazu vzniesol okrem iného námietku premlčania s odôvodnením, že vzhľadom k zosplatneniu úveru pre omeškanie žalovaného so splátkou zročnou dňa 20.12.2015, trojročná premlčacia doba uplynula veriteľovi dňa 20.12.2018. Súd prvej inštancie dospel po vykonaní dokazovania k rovnakému právnemu záveru a žalobu z dôvodu premlčania pohľadávky zamietol.

15. Žalobca napadol rozsudok odvolaním majúc za to, že súd vec nesprávne právne posúdil v otázke počiatku plynutia premlčacej lehoty, avšak odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu a podaného odvolania považoval záver súdu prvej inštancie za správny. Pokiaľ odvolateľ poukazuje na stanovisko občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Košiciach, odvolací súd ním nebol pri svojom rozhodovaní nijako viazaný.

16. Medzi stranami nebol sporný spotrebiteľský charakter predmetnej úverovej zmluvy, preto najneskôr od účinnosti zákona č. 106/2014 Z.z. (1. apríla 2015) sa táto zmluva prednostne spravuje ustanoveniami občianskeho práva (§ 52 ods. 2 druhá veta OZ). Žalobca žiadal splatenie celého zostatku istiny pôžičky naraz s úrokom z omeškania od 03.05.2016, teda tvrdí, že počas trvania zmluvy došlo k zosplatneniu celého úveru. Podľa § 565 O.z. môže veriteľ pre omeškanie s niektorou splátkou žiadať splatenie celého dlhu, len ak to bolo dohodnuté. V predmetnej veci existenciu takejto dohody obsiahnutej vo všeobecných obchodných podmienkach žalovaný nerozporoval a súd prvej inštancie preto dohodu považoval za platne dohodnutú. V prípade takéhoto predčasného zosplatnenia plynie podľa § 103 OZ trojročná premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa však pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Ustanovenie § 103 O.z. totiž predstavuje lex specialis voči § 101 OZ, čo znamená, že premlčacia doba nezačína plynúť od okamihu, kedy sa záväzok stal splatný (teda kedy bol dlžník vyzvaný na splatenie celej pohľadávky), ani od okamihu využitia práva podľa § 565 OZ veriteľom, ale od okamihu splatnosti tej splátky, kvôli ktorej k zosplatneniu došlo.

17. Pokiaľ ide o nároky zo spotrebiteľskej zmluvy, ustanovenie § 53 ods. 9 OZ v znení účinnom od 1. júla 2011 umožňuje uplatniť právo podľa § 565 OZ až po trojmesačnom omeškaní s niektorou splátkou. V tejto časti je toto ustanovenie lex specialis k § 565 druhej vete OZ, podľa ktorého možno toto právo uplatniť len do splatnosti nasledujúcej splátky. Ak totiž pri úvere splácanom mesačnými splátkami musí uplynúť trojmesačné omeškanie s niektorou splátkou, za ten čas sa stanú splatné najmenej dve ďalšie splátky. Ak by malo platiť doslovne obmedzenie § 565 druhej vety OZ, veriteľ by z takejto spotrebiteľskej zmluvy nikdy nemohol uplatniť právo na zosplatnenie podľa § 565 OZ. To je však v rozpore s ustanovením § 53 ods. 9 OZ, ktorý jasne hovorí, že toto právo uplatniť môže, avšak len za tam uvedených podmienok. Teda v prípade spotrebiteľskej zmluvy môže veriteľ uplatniť právo podľa § 565 OZ po uplynutí trojmesačného omeškania s niektorou splátkou bez ohľadu na to, že medzičasom boli zročné ďalšie splátky. Právo požadovať zaplatenie celého dlhu však napriek tomu zostáva právom veriteľa, nie jeho povinnosťou. Ani z § 53 ods. 9 Z, ani z iných ustanovení totiž nemožno dovodiť, že by ich cieľom malo byť tlačiť dlžníka do čo najskoršieho zosplatnenia celého dlhu. Takýto výklad by bol navyše aj v rozpore s ochranným účelom § 53 ods. 9 OZ. Ak toto ustanovenie obmedzuje veriteľa vo využití jeho práva tak, že ho možno využiť až po trojmesačnom omeškaní (teda nie napr. po niekoľkodňovom krátkom omeškaní so splatením splátky), ťažko možno uvažovať, že jeho účelom má byť zároveň čo najskôr dlžníka zbaviť výhody splátok.

18. Ustanovením § 53 ods. 9 Z tak nemožno právu veriteľa podľa § 565 O.z. dávať charakter povinnosti, v dôsledku čoho ani nemožno účinky nevyužitia tohto práva pre veriteľa posudzovať prísnejšie než to robí samotný § 565 OZ. Podľa § 565 OZ vety druhej, veriteľ môže toto právo uplatniť len do splatnosti ďalšej

splátky. Ak ho nevyužije, možnosť uplatniť toto právo zaniká vo vzťahu k predošlej splátke, ale zároveň znova vzniká vo vzťahu k novej omeškanej splátke a trvá zasa až do splatnosti najbližšej ďalšej splátky. Ustanovenie § 53 ods. 9 OZ potom viaže možnosť vykonať právo podľa § 565 na trojmesačné omeškanie s jednou splátkou. V súvislosti s § 53 ods. 9 OZ potom treba druhú vetu § 565 OZ interpretovať tak, že možnosť vykonať toto právo (ak bolo dohodnuté) v spotrebiteľskej zmluve vzniká uplynutím trojmesačného omeškania s niektorou splátkou a trvá do okamihu, kedy by uplynulo trojmesačné omeškanie s ďalšou splátkou, teda kedy by vznikla veriteľovi podľa § 53 ods. 9 OZ nová (ďalšia) možnosť toto právo uplatniť. Takýmto výkladom sa zabezpečí vzájomný súlad § 53 ods. 9 OZ s ratio legis § 565 druhej vety OZ. V dôsledku toho tak musí (rovnako ako podľa § 565 druhej vety OZ) platiť, že ak veriteľ svoje právo podľa § 565 nevyužije do najbližšieho termínu, kedy by ho využiť mohol (teda do najbližšieho dátumu uplynutia troch mesiacov od splatnosti splátky nasledujúcej po tej omeškanej splátke, kvôli ktorej toho právo môže uplatňovať), nemôže už kvôli omeškaniu s danou konkrétnou splátkou využiť. Môže ho využiť len kvôli (trojmesačnému) omeškaniu s ďalšou splátkou, pokiaľ s ňou je dlžník tiež v omeškaní. Ak s ňou v omeškaní nie je, nemôže ho využiť vôbec.

19. Vyššie uvedené závery však nemajú žiaden vplyv na plynutie premlčania. Ustanovením § 53 ods. 9 OZ sa totiž nijako nenovalizovalo ustanovenie § 103 OZ, preto aj v prípade spotrebiteľských zmlúv platí, že premlčacia doba začína plynúť od zročnosti splátky, kvôli ktorej sa predčasné splatenie žiada, nie od okamihu využitia práva žiadať splatenie celého úveru ako to nesprávne namieta odvolateľ. Ako už bolo uvedené, keď § 53 ods. 9 OZ umožňuje predčasné splatenie uplatniť až po trojmesačnom omeškaní s niektorou splátkou, je práve táto splátka tou splátkou, „pre nesplnenie ktorej sa stane zročným celý dlh“ v zmysle § 103 OZ. Preto od zročnosti tejto splátky (a nie až uplynutím troch mesiacov, resp. zosplatením) plynie premlčacia doba v zmysle tohto ustanovenia. Pri posudzovaní začiatku plynutia premlčacej doby je teda potrebné zistiť, s ktorou konkrétnou splátkou bol dlžník v čase vykonania tohto práva zo strany veriteľa v omeškaní práve tri mesiace (nie dlhšie) a od jej zročnosti potom plynie premlčacia doba zvyšku dlhu podľa § 103 OZ. Opačný názor odvolateľa, podľa ktorého by premlčacia doba mala začať plynúť až okamihom využitia práva na zosplatenie celého úveru, nie je správny a odporuje práve citovaným ustanoveniam § 103 OZ. Ako už bolo zdôraznené, toto ustanovenie je totiž vo svojej podstate lex specialis k všeobecnému ustanoveniu § 101 OZ, ktoré viaže začiatok plynutia premlčacej doby v podstate na okamih splatnosti. Naopak, ustanovenie § 103 OZ viaže (podobne ako napr. § 106 alebo § 107 OZ) začiatok plynutia premlčacej doby na okamih, kedy nastala právna skutočnosť, ktorá zakladá právo domáhať sa určitého plnenia (konkrétne: domáhať sa splatnosti celého dlhu).

20. V prejednávanej veci nebolo medzi stranami sporné, že splátky sú zročné do 20. dňa kalendárneho mesiaca. Zo zisteného skutkového stavu (por. oznámenie právneho predchodcu žalobcu zo dňa 27.04.2016 v spojení s predžalobnou upomienkou zo dňa 27.02.2016) vyplýva vzhľadom na ustanovenie § 53 ods. 9 OZ, že k zosplateniu celého dlhu došlo v dôsledku omeškania so splátkou splatnou dňa 20.12.2015. V zmysle už citovaného § 103 druhej vety OZ plynie premlčacia doba celého zosplateného dlhu nie od okamihu doručenia oznámenia alebo výzvy veriteľa na jeho splatenie, ale od zročnosti nesplnenej splátky, kvôli ktorej veriteľ využil svoje právo žiadať predčasné splatenie. Ak teda v predmetnej veci išlo o splátku splatnú 20.12.2015, začala týmto dňom plynúť premlčacia doba pre splatnosť celého zvyšku dlhu žalovaného. Trojročná premlčacia doba zosplateného zvyšku dlhu tak uplynula najneskôr 20.12.2018. Je teda správny záver súdu prvej inštancie, že nárok zo zmluvy o pôžičke sa premlčal ešte pred podaním žaloby, keďže táto bola podaná až dňa 01.03.2019. Preto súd prvej inštancie žalobu správne zamietol s poukazom na § 54a a §100 OZ.

21. Pokiaľ však ide o napadnuté rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania, odvolací súd vyhodnotil odvolanie žalobcu ako dôvodné. Odvolateľ namieta, že súd rozhodol o trovách spôsobom, ktorý je v rozpore so zásadou pomeru úspechu strán sporu, pretože nezohľadnil skutočnosť, že žalovaný počas konania žalobcovi dobrovoľne splnil dlh v časti 628,46 eur, čo predstavuje úspech žalobcu v tejto veci.

22. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

23. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

24. Vo všeobecnosti platí, že náhradu trov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorú dopĺňa zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie, kde náhrada v prípade zavinených trov konania sa prisudzuje bez ohľadu na meritórny výsledok sporu. Ak došlo k zastaveniu konania v dôsledku späťvzatia žaloby, možno žalovanému uložiť povinnosť náhrady trov zastaveného konania v prípade, ak pre jeho správanie bola vzatá späť žaloba, ktorá bola podaná dôvodne (porov. Nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 569/2017). Žalovaný procesne zaviniť potrebu späťvzatia návrhu a následného zastavenia konania spravidla vtedy, keď sa po podaní návrhu rozhodne nárok žalobcu uspokojiť, hoci v predsporovom štádiu odmietal tak urobiť (porov. Nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 569/2017). Účastník konania, ktorý svojim protiprávnym konaním zapríčinil, že druhá strana musí brániť svoje práva v súdnom konaní, zásadne ponese sankciu v podobe povinnosti nahradit' trovy konania, ktoré vzniknú pri tejto procesnej činnosti (porov. Nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 577/2018).

25. V predmetnej veci z obsahu spisu vyplýva, že žaloba bola sčasti zamietnutá (v sume 1.483,22 eur s príslušenstvom z dôvodu premlčania pohľadávky) a sčasti bolo konanie zastavené (628,45 eur + 203,28 eur), bolo preto namieste aplikovať na rozhodnutie o trovách konania nielen ustanovenie § 255 ods. 1 ale aj § 256 ods. 1 CSP. Žalobca sa totiž pôvodne domáhal zaplata sumy 2.314,96 eur, po začatí konania z dôvodu čiastočných úhrad zo strany žalovaného vzal žalobu späť čo do zaplata sumy 628,45 eur s príslušenstvom a vzal tiež bez uvedenia dôvodu späť žalobu v časti o zaplata zmluvných pokút a poplatkov 203,28 eur. Vzhľadom k čiastočnému zastaveniu konania bolo teda nutné skúmať procesné zavinenie strán na tomto zastavení. Zastavenie konania v časti o zaplata sumy 628,45 eur s príslušenstvom procesne zaviniť žalovaný, pretože po začatí konania čiastočne dlh uhradil a žalobca zobral teda žalobu späť výlučne pre správanie žalovaného. K zastaveniu konania v časti o zaplata zmluvných pokút a poplatkov vo výške 203,28 eur došlo v dôsledku späťvzatia žaloby bez uvedenia dôvodu, preto zavinenie na zastavení konania v tejto časti treba pripísať na vrub žalobcovi. Pri zamietnutí žaloby je z hľadiska náhrady trov konania žalobca procesne vždy neúspešný. Z uvedeného je zrejmé, že úspešnejšou stranou sporu bol síce žalovaný, nie však plne úspešnou, pretože úspech žalobcu v spore bol 628,45 eur a úspech žalovaného 1.686,5 eur (1.483,22 eur + 203,28 eur). Pomerný úspech žalovaného teda predstavuje 72,85% a žalobcu 27,15%, takže čistý úspech žalovaného v konaní predstavuje 45,7 % (72,85 - 27,15).

26. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 CSP v jeho zamietajúcom výroku II z dôvodu vecnej správnosti potvrdil a v jeho výroku III za použitia ust. § 388 CSP zmenil tak, že priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 45,7% s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

27. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, pričom vychádzal z plného úspechu žalovaného vo veci samej. V otázke náhrady trov prvoinstančného konania bola síce argumentácia odvolateľa dôvodná, správnosť rozhodnutia o trovách konania bol však odvolací súd povinný preskúmať aj bez osobitne podaného odvolania v tejto časti, nakoľko išlo o výrok závislý od rozhodnutia v merite veci bez ohľadu na podané odvolanie (§ 379 ods. 1 CSP). Preto odvolací súd rozhodol tak, že plne úspešnému žalovanému vo veci priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu s tým, že o výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

28. Senát krajského súdu uvedené rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).